

Халмурадова А.Б.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В.М., старший викладач.

ПОРЯДОК ЗМІНИ УМОВ ДОГОВОРУ ЗА ЦВІЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

На сьогоднішній день, у сучасному суспільстві, договір став неподільною частиною життя. Договір, як такий, регулює все відносини, наприклад трудові, земельні, житлові та ін.

Одним із основних та найбільш розгалужених інститутів зобов'язального права є договірне право, під яким слід розуміти сукупність цивільно-правових норм, які регулюють суспільні відносини шляхом досягнення відповідних домовленостей (компромісів) між юридично рівними особами. Основоположною категорією в договірному праві є цивільно-правовий договір.

Що ж до самого поняття договору, то згідно ч.1 ст. 626 Цивільного кодексу України, договір – це домовленість двох або більше сторін, що спрямована на встановлення, зміну та припинення цивільних прав та обов'язків.

Безпосередньо щодо зміни договору, Після укладення договору може виникнути потреба у його зміні чи розірванні. Щоб забезпечити стабільність майнового обороту і впевненість учасників у непорушності взятих зобов'язань, закон (ст. 525 ЦКУ) [1] забороняє односторонню відмову від виконання зобов'язання або односторонню зміну умов договору, за винятком випадків, передбачених законодавчими актами.

Зміна договору означає, що зобов'язання сторін діють відповідно до змінених умов щодо предмета, місця, строків виконання тощо. При розірванні договору зобов'язання сторін припиняються. Зміна і розірвання договору допускаються лише за угодою сторін, якщо інше не передбачено законодавчими актами або договором. Угода про зміну або розірвання договору вчиняється в тій самій формі, в якій був укладений договір, якщо із законодавчого акта, договору або звичаїв ділового обороту не випливає інше [4].

Окремі правила діють щодо зміни або розірвання господарських договорів між юридичними особами. Відповідно до ст. 11 Господарського

процесуального кодексу підприємство чи організація, яка вважає за небайдуже змінити або розірвати договір, надсилає пропозиції про це другій стороні по договору. Сторона, яка одержала таку пропозицію, повинна відповісти на неї не пізніше 20 днів після її одержання. Якщо учасники не досягли згоди щодо зміни або розірвання договору, а також у разі неодержання відповіді у встановлений строк з урахуванням поштового обігу, заинтересована сторона має право передати спір на вирішення господарського суду.

Якщо дивитися розглядати це питання з практичної точки зору, то в житті може статися так, що сторони, уклавши між собою господарський договір, через деякий час вимушені внести в нього певні зміни залежно від обставин, що склалися, які й послужили причиною того, що виконуватися на старих умовах договір більше не може. Внесення змін до вже укладеного договору, в принципі, чинному законодавству не суперечить, але при узгодженні нових умов договору необхідно дотримуватися певних правил. Насамперед, слід зазначити, що відповідно до п. 1 ст. 651 ЦКУ зміна договору допускається лише за угодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом. Тобто, якщо немає ніяких застережень в законі та господарському договорі щодо можливостей одностороннього внесення змін до нього, для зміни умов договору необхідна згода обох сторін, іншими словами – всі нові умови договору необхідно узгодити між сторонами. Для зміни договору необхідні досить суттєві причини. На це вказується в п. 1 ст. 652 ЦКУ, яким передбачено, що договір може бути змінений у випадку суттєвої зміни обставин, якими сторони керувалися при укладанні договору. Зміни обставин є суттєвими, якщо вони змінилися настільки, що, якщо б сторони могли це передбачити, вони не укладали б договір або укладли б його на інших умовах. Порядок узгодження нових умов договору такий. Згідно із ст. 188 ГКУ, сторона договору, яка вважає за небайдуже змінити договір, повинна надіслати пропозицію про це другій стороні за договором. Сторона договору, яка одержала пропозицію про зміну договору, у 20-денний строк після одержання пропозиції повідомляє другу сторону про результати її розгляду. Як ця пропозиція і відповідь на неї виглядає документально? Оскільки господарські договори, як правило, укладаються в письмовій формі, то пропозиція про зміни однієї чи декількох умов договору має вигляд письмового додатку до цього договору. При цьому керуються ст. 654 ЦКУ, яка зазначає, що зміни договору здійснюються в такій же формі, як і договір, що

змінюються, якщо інше не встановлено договором або законом чи не витікає із звичаїв ділового обігу.

Література

1. Цивільний кодекс України Офіційний текст, Відомості Верховної Ради, 2003, зі змінами і доповненнями;
2. Цивільне право України: Навчальний посібник / Р.О. Стефанчук. – К.: Прецедент, 2005. – 560с.
3. Юридичний журнал// № 4. – 2006 // <http://justinian.com.ua/magazines.php>.
4. Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн. / Ц58 Д.В. Боброва, О.В. Дзера, А.С. Довгерт та ін.; За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнєцової. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – 864 с.

УДК34.028.5

Череватюк А.В.,
студентка,

Національний медичний університет ім. О.Богомольця, м. Київ
Науковий керівник: Філик Н.В., к.ю.н., доцент

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Реформа медичної галузі в Україні розпочалася у 2011 році після створення відповідної законодавчої бази. Метою реформи було поліпшення здоров'я населення, забезпечення рівного і справедливого доступу громадян до медичних послуг належної якості. Разом з тим у цій галузі залишається ще цілий ряд проблем, в тому числі і правових.

Розкриття сутності цього питання частково приділяли увагу такі вчені як Зогій І.М., Стеценко С.Г., Стеценко В.Ю., Сенюта І.Я., Сергеев Ю.Д.

Основний Закон України, зокрема ст. 49. закріплює, що кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактических програм та створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування. Медична допомога надається безоплатно, держава сприяє розвиткові лікувальних закладів усіх форм власності [1].

Виходячи з норм чинного законодавства, які гарантують певні можливості права, І. Сенюта, виділяє наступне:

- безоплатність медичної допомоги;
- вільний вибір лікаря і закладу охорони здоров'я;
- заборона привілеїв та обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками (зокрема, це стосується надання допомоги населенню, яке проживає у сільській місцевості, населенню похилого віку тощо);
- заборона дискримінації, пов'язаної із станом здоров'я [7, с.281].

Відповідно наказу Міністерства охорони здоров'я України від 01.06.2009 р. про забезпечення доступності, своєчасності та підвищення якості екстреної медичної допомоги, що надається населенню України, врегулювання питань щодо єдиної системи надання екстреної медичної допомоги населенню України, удосконалення служби екстреної медичної допомоги та відповідно до статті 37 Основ законодавства України про охорону здоров'я [2] видано Положення про єдину систему надання екстреної (невідкладної) медичної допомоги [3]. Єдина система надання екстреної (невідкладної) медичної допомоги створюється з метою реалізації політики держави щодо забезпечення вчасної та якісної медичної допомоги кожній особі, яка перебуває в невідкладному стані.

Система функціонує за наступними принципами: доступності і безоплатності медичної допомоги кожній фізичній особі, яка перебуває у невідкладному стані; своєчасності і якості надання медичної допомоги; надання медичної допомоги як у повсякденних умовах, так і в умовах надзвичайної ситуації; єдності медичної науки, освіти та практики, що забезпечує динамічний розвиток і удосконалення системи [3].

Медична допомога має бути доступною, а найбільш незахищеним категоріям повинні отримувати державну підтримку в цьому відношенні.

Поняття медичної допомоги, умови запровадження медичного страхування, в тому числі державного, формування і використання добровільних медичних фондів, а також порядок надання медичних послуг, які виходять за межі медичної допомоги, на платній основі у державних і комунальних закладах охорони здоров'я та перелік таких послуг мають бути визначені законом [5, с.467].

Відповідно до Програми подання громадянам гарантованої державної безоплатної медичної допомоги від 11 липня 2002р., медична допо-